

Konferencje, recenzje, informacje

II Letnie Zakopiańskie Spotkanie Metodologiczne, Zakopane 21–24.08.2023

W dniach 21–24 sierpnia 2023 r. w Ośrodku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji „Dafne” w Zakopanym odbyło się II Letnie Zakopiańskie Spotkanie Metodologiczne (II LZSM) zorganizowane z inicjatywy Prof. Akademii Pedagogiki Specjalnej Franciszka Szloska.

Wiodącymi problemami w dyskusji, wymianie poglądów i ocen na II LZSM były następujące zagadnienia:

- Prawomocność i wiarygodność badań online.
- Programy statystyczne do analizy wyników badań naukowych, ich charakterystyka i sposób wykorzystania w praktyce badawczej.
- Prezentacja koncepcji badań z wykorzystaniem Internetu jako narzędzia.

Znaczenie Internetu jako medium w życiu społecznym przyciąga, nie od dziś, uwagę i zainteresowanie badaczy, szczególnie reprezentantów nauk społecznych. Prowadzone są badania przez Internet, jak i o Internecie. Pierwsze z nich wykorzystują go jako narzędzie badawcze, natomiast w drugich – przedmiotem badań jest społeczna przestrzeń Internetu, a także sposoby i konsekwencje korzystania z relatywnie nowego medium.

Na spotkaniu w stolicy polskich Tatr przedmiotem rozważań był ten pierwszy rodzaj badań internetowych, a w szczególności sposoby zapewnienia wiarygodności uzyskanych tą drogą wyników. Chodzi więc, w pierwszej kolejności, o odpowiedź na pytanie: **Czy wyniki badań prowadzonych online, w otwartym Internecie, są prawomocne i stanowią choćby przybliżony obraz rzeczywistości stanowiącej przedmiot badania?**

Niezwykle pomocnym argumentem w dyskusji związanej z odpowiedzią na to pytanie stanowiły przykłady już przeprowadzonych i opublikowanych badań online z udziałem uczestników II LZSM.

W praktyce badawczej, zwłaszcza w dziedzinie nauk społecznych, widać wyraźny rozwój badań online. Podstawową cechą tego procesu jest jego nieuchronność. Zatem ważnym zagadnieniem do rozważenia na spotkaniu było **poszukiwanie metodologicznych zabiegów uwiarygadniających rezultaty badań, w których Internet jest narzędziem (lub techniką) poznania naukowego.**

Z kolei zagadnienie wykorzystania do analizy wyników badań odpowiednich programów statystycznych, chociaż nie należy do „nowych” problemów, to wymaga ciągłej aktualizacji i nadążania za zmianami zachodzącymi w tym obszarze, a przejawiającymi się m.in. w coraz to większej ilości nowych programów. Obok tradycyjnych propozycji (np. Excel czy Google Sheets i innych) współcześni analitycy mają do dyspozycji pokaźny zestaw relatywnie nowych programów statystycznych, jak np. SPSS, STATA, SAS, Matlab i wiele innych. Stąd pojawia się wiele wątpliwości i pytań dotyczących **doboru i sposobu wykorzystania oferowanych programów.**

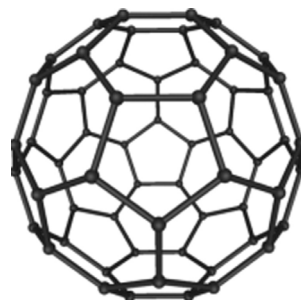

Z prowadzonych dyskusji wynikało, że dla wielu badaczy podstawowym dylematem do rozstrzygnięcia jest problem, czy niezależnie od poziomu posiadanych kompetencji statystycznych analizę statystyczną zlecić specjalście, czy też dokonać jej samodzielnie, uzupełniając „po drodze” ewentualne braki kompetencyjne w tym zakresie.

*dr Krzysztof Symela
Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji*

XXXVI Międzynarodowa Konferencja Naukowa DIDMATTECH 2023

W dniach 13–14 września 2023 roku odbyła się XXXVI Międzynarodowa Konferencja Naukowa DIDMATTECH. Głównym organizatorem wydarzenia była Katedra Pedagogiki z Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Radomskiego. Współorganizatorami konferencji byli: Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji, Polska; Trnavská univerzita v Trnave, Slovensko; Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország; Pedagogická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, Slovensko; Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Polska; Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Eger, Magyarország; Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika; Instytut Nauk Technicznych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Polska; Pedagogická fakulta, Ostravská univerzita, Ostrava, Česká republika. Wydarzenie miało formę hybrydową.

Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Radomskiego – prof. dr. hab. Sławomira Bukowskiego. Wzięli w niej udział dydaktycy uczelni wyższych, pracownicy ośrodków badawczych oraz placówek systemu oświaty. Tematyka konferencji dotyczyła problemów współczesnej edukacji, w tym najnowszych osiągnięć z dziedziny technologii informacyjnych.

W pierwszym dniu konferencji w obradach plenarnych udział wzięli:

- dr hab. Wojciech Walat (Uniwersytet Rzeszowski) – *Problemy alfabetyzacji funkcjonalnej homo interneticusa – ucznia współczesnej szkoły;*
- doc. Paed Dr. Milan Pokorný, PhD. (Trnava University) – *On students' opinions on online learning and blended learning of mathematics;*
- mgr Łukasz Gierk (Uniwersytet Radomski) – *Cyberzagrożenia związane z wykorzystaniem AI – Socjotechniki i formy cybermanipulacji.*

W dalszej części obrad podjęto następującą tematykę: *Problemy polsko-ukraińskich badań porównawczych zawodów i kwalifikacji w zawodowej/branżowej edukacji formalnej* (dr

Krzysztof Symela – Łukasiewicz – ITEE); *Zanik edukacji technicznej w Polsce i jej konsekwencje* (dr Waldemar Lib – Uniwersytet Rzeszowski); *Algorytmy – cyfrowa technologia władzy i jej wpływ na współczesną rzeczywistość edukacyjną* (dr Emilia Musiał – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie); *Kształtowanie kwalifikacji i kapitału intelektualnego w projektach edukacyjnych* (dr hab. Henryk Bednarczyk – Uniwersytet Radomski); *Sztuczna inteligencja w pedagogice. Pedagogika w nauce o sztucznej inteligencji* (dr hab. Renata Tomaszewska – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy).

Obrady w pierwszym dniu konferencji zakończył panel dyskusyjny: *ChatGPT – szanse i zagrożenia dla edukacji*, którego celem było zwrócenie uwagi na możliwości i zagrożenia jakie niesie ze sobą wykorzystanie zaawansowanej sztucznej inteligencji, takiej jak ChatGPT w edukacji. Uczestnicy dzielili się opiniami na temat korzyści i wyzwań związanych z wprowadzeniem ChatGPT do procesu nauczania i uczenia się. Dyskusję poprowadził dr Krzysztof Symela (Łukasiewicz – ITEE). Głos w dyskusji zabrali: mgr Łukasz Gierek (Uniwersytet Radomski), dr hab. Aleksander Piecuch (Uniwersytet Rzeszowski), prof. Ing. Veronika Stoffová, CSc. (Trnavská univerzita v Trnave), doc. Ing. Ph.D Ladislav Rudolf (Ostravská univerzita), dr Tomasz Dąbrowski (Łukasiewicz-ITE), mgr Daria Majcher (Uniwersytet Radomski), mgr Piotr Nogaj (Uniwersytet Radomski).

W drugim dniu konferencji, obok tematyki związanej z technologiami informacyjnymi, poruszono również inne zagadnienia. Wśród nich m.in.: problemy i wyzwania dla edukacji włączającej; potrzeby edukacyjne społeczności lokalnych; konwergencja wiedzy jako wyzwanie dla dydaktyki; zainteresowania zawodowe laureatów konkursów technicznych; stres i radzenie sobie ze stresem studentów kierunków pedagogicznych oraz problem pozorności działań edukacyjnych w zakresie kształ-

towania kompetencji społecznych. W wystąpieniach prelegentów obecna była również tematyka związana z funkcjonowaniem szkolnictwa w warunkach ekstremalnych w kontekście wojny na Ukrainie.

W ramach wydarzenia uczestnicy odwiedzili również: Muzeum Historii Radomia (Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu), Sieć Badawczą Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu (innovacyjne stanowiska technodydaktyczne, pracownia i-lab) oraz Pracownię Nowych Mediów Miejskiego Ośrodka Kultury Amfiteatr w Radomiu.

*dr Justyna Bojanowicz
Uniwersytet Radomski*

VI Międzynarodowy Kongres Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego Europejski Rok Umiejętności, 7 września 2023 r., Gdańsk

7 września odbył się VI Międzynarodowy Kongres Edukacji i Szkolnictwa Zawodowego w Gdańsku – jako wydarzenie towarzyszące zawodom EuroSkills Gdańsk 2023. Podczas paneli i dyskusji kongresowych poruszone zostały tematy odnoszące się do globalnych trendów w edukacji. Z kolei motto tegorocznej edycji kongresu „Skills are the Future” podkreślało synergię pomiędzy programem Erasmus+ a standardami edukacyjnymi WorldSkills. Ze względu na obecność przedstawicieli Komisji Europejskiej i narodowych agencji Erasmus+ z różnych krajów dyskusje miały wymiar międzynarodowy i łączyły kluczowe założenia unijnych inicjatyw z zawodami EuroSkills Gdańsk 2023.

Rok 2023 jest Europejskim Rokiem Umiejętności. Dlatego też każdy z zaplanowanych paneli kongresu poświęcony był tworzeniu fundamentów pod przyszłe skuteczne systemy kształcenia, które zagwarantują rozwój oraz wzmacnianie wiedzy i kompetencji w tak kluczowych obszarach jak cyfryzacja, ochrona klimatu, dostępność i umiędzynarodowienie instytucji szkolnictwa wyższego i zawodowego czy kreowanie dobrych postaw obywatelskich.

Głównym wątkiem sesji inauguracyjnej Kongresu były standardy kształcenia WorldSkills. Nicolas Schmit, Komisarz ds. Zatrudnienia i Praw Socjalnych, mówił o niekwestionowanym edukacyjnym walorze zawodów EuroSkills i narzędziach finansowych Unii Europejskiej, które wspólnie mogą podnieść atrakcyjność kształcenia zawodowego oraz umożliwić wsparcie reform całych systemów szkolnictwa branżowego.

Druga sesja kongresowa poświęcona była kompetencjom cyfrowym, które są kluczowe dla rozwoju zawodowego, wolności pracy, eksploracji i realizacji pasji, oraz

komunikacji, a coraz szersze wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji i szkolnictwie zawodowym to jedno z największych cyfrowych wyzwań XXI wieku. W dyskusji wziął udział m.in. prof. dr hab. Grzegorz Mazurek, rektor Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Trzecia sesja Kongresu koncentrowała się na dwóch międzynarodowych inicjatywach edukacyjnych. Pierwsza z nich to Uniwersytety Europejskie (EUI), stanowiące ważny element nowej europejskiej przestrzeni edukacyjnej, która powstać ma do 2025 r. Drugą zaś są Centra Doskonałości Zawodowej (CoVEs). Sesja służyła znalezieniu odpowiedzi na pytania o korzyści płynące z tych inicjatyw dla osób uczących się, doktorantów i młodych naukowców. Swoim doświadczeniem w tej kwestii podzieliła się m.in. Pani Anna Zalewska, była minister edukacji narodowej.

Czwarta sesja kongresowa poświęcona była ochronie klimatu, przeciwdziałaniu negatywnym skutkom globalnego ocieplenia, przejściu na gospodarkę niskoemisyjną, a wszystko z uwzględnieniem koncepcji sprawiedliwej transformacji. Dyskusje dotyczyły próby zdefiniowania europejskich i globalnych trendów w obrębie transformacji edukacji klimatycznej – w szczególności nastawionej na rozwój tzw. zielonych kompetencji.

Uczestnicy piątej sesji omawiali zagadnienia, takie jak przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz bezrobociu, kształtowanie empatii oraz rola tolerancji w edukacji. Vladyslav Yatsuk, wiceminister Ministerstwa Młodzieży i Sportu Ukrainy, wskazał że istotne dla tej tematyki są m.in. programy europejskie wsparcia dla młodzieży, polityki dostępności i systemy prawne bazujące na interdyscyplinarności i szacunku dla różnorodności.

Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji reprezentowany był przez mgr Małgorzatę Kowalską, koordynatora międzynarodowych projektów edukacyjnych.

Małgorzata Kowalska
Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji

EuroSkills Gdańsk 2023, 5-9 września 2023, Gdańsk

Polska była gospodarzem EuroSkills Gdańsk 2023, ósmej edycji odbywającego się co dwa lata konkursu EuroSkills – największego wydarzenia w dziedzinie kształcenia zawodowego i doskonalenia umiejętności w Europie. W zawodach udział wzięło 576 zawodników z 32 krajów. Wydarzenie trwało pięć dni, rozpoczynając się Ceremonią Otwarcia w dniu 5 września, po której nastąpiły trzy dni konkursowe w ponad 40 konkurencjach obejmujących sektor usług, branżę budowlaną, sektor technologii informatycznych, sektor motoryzacyjny, sztukę oraz dyscypliny związane z przemysłem i zawodami przyszłości, a zakończyło się wieczorną Ceremonią Zamknięcia 9 września, podczas której wręczono nagrody, w tym złote, srebrne i brązowe medale dla najwyższej punktowanych zawodników.

Sukcesy Polskiej kadry:

Złote medale:

- Rafał Rygalik – Frezowanie CNC
- Jan Firlej – Elektronika
- Piotr Wyrzyk/Hubert Krasuski – Integracja robotów przemysłowych

Srebrny medal:

- Dawid Miotk – Obsługa gości hotelowych

Brązowe medale:

- Krzysztof Żurek – Chłodnictwo i klimatyzacja
- Dorota Cieślicka – Budownictwo cyfrowe
- Rafał Piechaczek – Mechanika pojazdów ciężarowych

Medale doskonałości:

- Alan Kaczkowski – Spawanie
- Mateusz Wyskok – Instalacje sanitarne i grzewcze
- Weronika Kwiatek-Binda – Florystyka
- Emilia Wilde – Fryzjerstwo
- Janusz Perucki – Gotowanie
- Łukasz Kobyłecki – Serwis Restauracyjny

Podczas uroczystej Ceremonii Zamknięcia konkursu dr hab. Paweł Poszytek, Dyrektor Generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i Oficjalny delegat WorldSkills Poland, zwrócił się bezpośrednio do wszystkich zawodników i powiedział: „Dziś jest szczególny dzień. To moment, gdy nagradzamy niesamowitą europejską młodzież - najlepszych w Europie w swoich specjalizacjach. Gratuluję wszystkim zawodnikom bez wyjątku. Wasz talent, oddanie i ciężka praca zostały zauważone i docenione. Pamiętajcie, że medale są ważne, ale zdobyte przez Was doświadczenie i przyjaźnie to bezcenna wartość. Jestem dumny, wzruszony i szczęśliwy, że to Polsce przypadł zaszczyt zorganizowania EuroSkills Gdańsk 2023. Jestem przekonany, że zadanie wykonaliśmy dobrze i że wszyscy goście doświadczyli polskiej gościnności. Mam głęboką nadzieję, że zabierzecie do swoich krajów same piękne wspomnienia.”

WorldSkills i EuroSkills to międzynarodowe, odbywające się co dwa lata konkursy, których zadaniem jest promowanie umiejętności zawodowych. Zmieniają one stereotypowe myślenie o nauce w szkołach branżowych, kreują ich profesjonalny wizerunek, przywracają etos pracy oraz świadomość przydatności wykonywanego zawodu, a przede wszystkim popularyzują ścisłą współpracę szkół i pracodawców. Jeśli posłużymy się metaforą sportową, to WorldSkills są mistrzostwami świata, a EuroSkills – mistrzostwami Europy.

Narodowa Agencja Erasmus+ podkreśla, że jednym z kluczowych priorytetów sektora kształcenia i szkoleń zawodowych są właśnie **konkursy umiejętności zawodowych**, czyli tworzenie trwałych partnerstw szklono-biznesowych w celu organizacji zawodów branżowych na różnych szczeblach. Według Komisji Europejskiej inicjatywy tego typu podnoszą atrakcyjność kształcenia zawodowego oraz promują doskonałość w szlifowaniu umiejętności zawodowych. Partnerstwa pomiędzy podmiotami będącymi organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego a pracodawcami, przedsiębiorstwami i stowarzyszeniami branżowymi mogą rozwijać i wspierać proces przygotowania, szkolenia i udziału osób uczących się i młodych pracowników z wybranej dziedziny w konkursach WorldSkills i EuroSkills.

EuroSkills Gdańsk 2023 zgromadził liderów różnych branż, edukacji i rządu, aby dzielić się najlepszymi praktykami, poznawać globalne trendy i kwestie związane z kształceniem i szkoleniem zawodowym, zapotrzebowaniem na umiejętności, umiejętnościami przyszłości, a także doskonałością i rozwojem umiejętności. EuroSkills Gdańsk 2023 został zorganizowany w partnerstwie przez Polską Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE), WorldSkills Poland, WorldSkills Europe, Miasto Gdańsk i AmberExpo Gdańsk.

Ceremonia Zamknięcia EuroSkills Gdańsk 2023 zakończyła się przekazaniem flagi WorldSkills Europe następnemu krajowi goszczącemu EuroSkills, Danii. Już za 2 lata odbędzie się EuroSkills Herning 2025.

Oficjalne zdjęcia z EuroSkills Gdańsk 2023 są dostępne do obejrzenia i pobrania ze SmugMug pod adresem: <https://worldskillseurope.smugmug.com>

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji aktywnych w obszarze edukacji zawodowej, jak i przedsiębiorcy zainteresowani dostosowaniem kompetencji zawodowych przyszłych absolwentów do rynku pracy. Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji reprezentowany był przez mgr Małgorzatę Kowalską, koordynatora projektów międzynarodowych związanych z konkursami umiejętności.

*Małgorzata Kowalska
Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Technologii Eksploatacji*